

Sondaj BEI: Oferta de credite se restrânge în timp ce bancile caută să se extindă

Oferta de credite se restrânge în timp ce bancile caută să se extindă, în contextul îngrijorărilor legate de rentabilitate, arată sondajul privind activitatea de creditare a bancilor din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est în 2023 realizat de Banca Europeană de Investiții, conform unui comunicat al instituției.

Sondajul efectuat de instituția financiară internațională pentru a doua jumătate a anului 2023 evidențiază continuarea tendinței de restrângere a ofertei de credite în regiune. Se previzionează ca oferta de credite va rămâne slabă sau neutră în aproape toate țările (cu excepția Albaniei). Cu toate acestea, se prevede ca deficitul mare dintre cerere și oferta din ultimii ani (când cererea a fost rezilientă, dar oferta s-a restrâns) se va diminua.

Cererea de credite din partea clienților bancilor a rămas rezilientă și se așteaptă o ușoară îmbunătățire a acesteia. Investițiile fixe și comerțul cu amanunțul, în special piața imobiliară de locuințe, au contribuit negativ, dar se așteaptă ca investițiile fixe să se revină în perioada următoare. În ciuda previziunilor negative anterioare, calitatea creditelor s-a îmbunătățit în ultimele șase luni. Cu toate acestea, data fiind perspectiva economică mai slabă și ratele de dobânzi mai ridicate, bancile se așteaptă din nou la o majorare a împrumuturilor neperformante în următoarele șase luni.

Cu toate acestea, un număr tot mai mare de bănci își exprimă intenția de a-și extinde selectiv operațiunile în regiune (50%, în creștere de la 45% la sondajul precedent) sau de a-și menține nivelul operațiunilor. Cele mai multe filiale regionale au o rentabilitate mai mare decât întregul grup în ceea ce privește randamentul activelor și randamentul capitalurilor proprii, în special în Republica Cehă, Kosovo și Macedonia de Nord. Totuși viziunea acestora referitoare la rentabilitate s-a deteriorat semnificativ față de ultimul sondaj, peste 50% dintre bănci semnalând acum o rentabilitate mai mică în diferite țări (Albania, Croația, Ungaria, Polonia și România) față de operațiunile la nivel de grup.

"Concluziile sondajului indică faptul că restrângerea ofertei de credit, începută în 2022 din cauza războiului din Ucraina, a inflației, a ratelor mai ridicate și a încetinirii economice, este încă în desfășurare. Toate segmentele sectorului de afaceri au fost afectate de oferta mai restrânsă, în special întreprinderile mici și mijlocii. Aici intervine BEI Global, care va continua să ofere finanțare în condiții favorabile prin intermediarii noștri financiari întreprinderilor mici din regiune, pentru a le ajuta să-și depășească dificultățile financiare, să decarbonizeze, să se extindă și să creeze locuri de muncă", a declarat vicepreședintele BEI Kyriacos Kakouris.

Sondajul, desfășurat de Banca Europeană de Investiții (BEI) în colaborare cu bănci locale și internaționale, oferă informații valoroase despre activitățile bancare transfrontaliere, factorii determinanți ai creșterii creditului și așteptările pieței.

"Sondajul este un instrument vital pentru monitorizarea tendințelor din sectorul bancar, precum și a factorilor care influențează standardele și condițiile de creditare din regiunea Europei Centrale, de Est și de Sud-Est. Ne ajută să înțelegem cu ce provocări se confruntă băncile și ne oferă informații valoroase despre nevoile de finanțare ale companiilor și gospodăriilor. Constatările vor contribui la formularea unei politici și luarea unor decizii în cunoștința de cauză", a comentat Debora Revoltella, economist șef în cadrul BEI.

Banca Europeană de Investiții este instituția de creditare pe termen lung a Uniunii Europene și este detinută de statele membre ale acesteia. BEI acordă finanțare și know-how pentru proiecte care contribuie la realizarea obiectivelor UE. Grupul BEI lucrează îndeaproape cu parteneri din sectorul public și din cel privat pentru a susține investițiile durabile, crearea de locuri de muncă, creșterea economică și inovarea în Europa.

Sondajul privind activitatea de creditare a bancilor din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est se desfășoară o dată

la șase luni pe un esantion de aproximativ 15 grupuri bancare internaționale și 85 de filiale locale sau bănci locale independente din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est. Acesta colectează informații despre standardele, termenii și condițiile de creditare, precum și despre diverși factori interni și internaționali care pot fi responsabili pentru schimbările intervenite în activitatea de creditare. Se examinează și cererea de împrumuturi.

Sondajul include întrebări specifice despre calitatea creditelor și condițiile de finanțare pentru bănci. Este conceput astfel încât să formeze un panel de observații care să ofere o evaluare aproape în timp real a situației actuale a sectorului bancar din regiunea Europei Centrale, de Est și de Sud-Est. Sondajul este dezvoltat și gestionat de Departamentul de Economie al BEI și face parte dintr-o serie de rapoarte întocmite alături de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Fondul Monetar Internațional (FMI) și Banca Mondială pentru Inițiativa Viena.